UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej z elementami ekologii

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (K)	**Cykl dydaktyczny** 2023/24
Specjalność -	**Kod zajęć** 13PPKN.518K.11856.23
Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu	**Języki wykładowe** polski
Poziom studiów studia jednolite magisterskie	**Obligatoryjność** Obowiązkowy
Forma studiów studia niestacjonarne	**Blok zajęciowy** Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	

Koordynator zajęć	Dorota Frątczak
Prowadzący zajęcia	Dorota Frątczak, Gracjana Herman

Okres	**Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	• Wykład: 8, Zaliczenie z oceną • Ćwiczenia: 8, Zaliczenie z oceną	3

Okres	**Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 5	• Ćwiczenia: 8, Zaliczenie z oceną	2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu związków i wpływu przyrody ożywionej i nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.
C2	Przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć z edukacji przyrodniczej w przedszkolu oraz klasach I-III szkoły podstawowej.
C3	Rozwijanie możliwości twórczych studenta; rozbudzanie motywacji do zajmowania się środowiskiem przyrodniczym człowieka w kontekście istniejących zagrożeń.
C4	Uaktualnianie wiedzy z dziedziny teorii i metodyki nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego z elementami ekologii w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej na zasadzie samokształcenia z wykorzystaniem różnych źródeł informacji.

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu środowiska społeczno-przzyrodniczego i ekologii.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy – Student/ka:			
W1	posiada wiedzę na temat środowiska społecznego i przyrodniczego współczesnego człowieka.	B4.W1, B4.W2, B4.W3	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W2	wie, na czym polegają związki i wpływ przyrody ożywionej, nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.	B4.W1, B4.W2	Test, Prezentacja multimedialna
Umiejętności – Student/ka:			
U1	charakteryzuje środowisko społeczne i przyrodnicze współczesnego człowieka.	B4.U1, B4.U2, B4.U3, B4.U4	Kolokwium ustne
U2	wyjaśnia oraz porównuje związki i wpływ przyrody ożywionej, nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.	B4.U1, B4.U2, B4.U3, B4.U4	Test, Praca pisemna
U3	dokonuje wyboru i selekcji wiedzy przedmiotowej do potrzeb kształcenia przyrodoznawczego z elementami ekologii na poziomie propedeutycznym.	B4.U1, B4.U2, B4.U3, B4.U4, PPK_K5_U01, PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Projekt
U4	stosuje różne źródła informacji na temat środowiska społeczno-przyrodniczego w pracy z uczniem wczesnoszkolnym.	B4.U1, B4.U2, B4.U3, B4.U4, PPK_K5_U01, PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych – Student/ka:			
K1	systematycznie pracuje, na zasadzie samokształcenia z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, nad swoim rozwojem w zakresie metodyki i teorii nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, samodzielnością i odpowiedzialnością nauczycielską.	B4.K1, B4.K2, PPK_K5_K01, PPK_K5_K02, PPK_K5_K03, PPK_K5_K04, PPK_K5_K05, PPK_K5_K06	Kolokwium ustne, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Środowisko przyrodnicze jako obiekt poznania.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Ćwiczenia
2.	Przystosowania do środowiska i prowadzonego trybu życia wybranych grup zwierząt. Równowaga ekologiczna w przyrodzie i jej znaczenie.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Ćwiczenia
3.	Ochrona środowiska. Kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań w zakresie ochrony wód, powietrza, oszczędzania energii oraz ochrony środowiska i krajobrazu.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Ćwiczenia
4.	Krainy geograficzne Polski. Pojęcie krajoznawstwa i jego rola we współczesnym społeczeństwie. Parki narodowe i krajoznawcze w Polsce.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Semestr 4

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Metoda warsztatowa, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - technika analizy SWOT, Praca w grupach
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aktywny udział w zajęciach. Zaliczenie prac/zadań na oceny pozytywne.
Ćwiczenia	Aktywny udział w zajęciach. Zaliczenie prac/zadań na oceny pozytywne. Obecność na zajęciach.

Semestr 5

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - technika drzewka decyzyjnego, Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Aktywny udział w zajęciach. Zaliczenie prac/zadań na oceny pozytywne. Obecność na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. – Budniak A., Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym. Podręcznik dla studentów, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009.
2. – Dymara B., Michałowski S. C., Woltman-Mazurkiewicz L., Dziecko w świecie przyrody. , Książka do wychowania proekologicznego, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010.
3. – Lelonek M., Proces poznawania i rozumienia świata przez uczniów w młodszym wieku szkolnym, Wydawnictwo WSHE, Pabianice 2006
4. – Parczewska T., Edukacja przyrodniczo-ekologiczna, [w:] Dziedziny kształcenia w klasach I-III, (red.) Magda Adamowicz M., Kataryńczuk-Mania L., Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2013.
5. – Spadzińska-Żak E., Parki narodowe i krajoznawcze w Polsce, „Drogowiec”, Kielce 2007.
6. Paśko I., "Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I - III szkół podstawowych, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2001.
7. Pituła B., Grzyb B., Morgała M., "Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w przedszkolu i na pierwszym etapie edukacyjnym - ćwiczenia", Wydawnictwo Adam Marszałek, Toru 2021.

Dodatkowa

1. Sobczyk W., "Edukacja ekologiczna i prozdrowotna", Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2001.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	8
Ćwiczenia	8
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 76
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 5

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Ćwiczenia	8
Przygotowanie projektu	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 53
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PPK_K5_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznaczania się rozwagą, dojrzałością i przedsiębiorczością w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej.
PPK_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz wspierania rozwoju małego dziecka.
PPK_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odznaczania się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, odznaczania się odpowiedzialnością wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, a także wyrażania i modelowania takiej postawy w środowisku specjalistów i środowisku pracy.
PPK_K5_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, podejmowania działań mających na celu ustawiczne uczenie się.
PPK_K5_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazywania aktywności, odznaczania się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki oraz do angażowania się we współpracę.
PPK_K5_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.
PPK_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy i rozwiązywania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych; ukierunkowywać innych na te zadania w procesie edukacji małego dziecka.
PPK_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych i efektywnej komunikacji.
PPK_K5_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu podejmowania działań służących: identyfikacji podmiotowych potrzeb, rozbudzaniu zainteresowań dzieci i uczniów, rozwijaniu ich kompetencji, w tym kreatywności, umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, jak również za pomocą poznanych strategii i technik wspierać samodzielność i stymulować ich osobisty rozwój.
B4.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pogłębiania swojego rozumienia funkcjonowania świata przyrody;
B4.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krzewienia idei dbałości o otoczenie przyrodnicze.
B4.U1	Absolwent/ka potrafi analizować oraz interpretować powszechnie występujące zjawiska przyrody;
B4.U2	Absolwent/ka potrafi dostrzegać wzajemne związki w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i społecznego;
B4.U3	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać gatunki roślin i zwierząt najczęściej występujących w otoczeniu dziecka lub ucznia;
B4.U4	Absolwent/ka potrafi ilustrować najczęściej spotykane zjawiska przyrodnicze za pomocą prostych doświadczeń z użyciem przedmiotów życia codziennego.
B4.W1	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe pojęcia oraz zjawiska z zakresu przyrody ożywionej i nieożywionej, występujące w otoczeniu dziecka lub ucznia;
B4.W2	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o społeczeństwie;
B4.W3	Absolwent/ka zna i rozumie podstawy przedsiębiorczości i ekonomii.